

Aktivní vyhledávání a časná diagnostika HCV infikovaných osob

Petr Husa ml., Petr Husa

Klinika infekčních chorob Lékařské fakulty MU Brno a FN Brno

Infekce virem hepatitidy C (HCV) je stále jednou z hlavních příčin chronického onemocnění jater. Dle odhadu Evropské asociace pro studium jater (EASL) žije na světě asi 71 milionů osob chronicky infikovaných HCV. Mezi nimi jednoznačně dominují lidé užívající v současnosti nebo v minulosti drogy (PWID), a to především intravenózně. Úspěšnost léčby chronické infekce HCV přímo působícími virostatiky (DAA) se blíží 100 %. Hlavním úkolem je v současnosti diagnostikovat infekci HCV u co největšího počtu infikovaných, což zejména u PWID naráží na problémy s jejich adherencí. Mění se spektrum pacientů vyžaduje proto jiný přístup ze strany lékařů. Zřízení terénních ambulancí a spolupráce s organizacemi pracujícími s PWID se ukazuje jako efektivní způsob zlepšení diagnostiky a léčby chronické hepatitidy C.

Klíčová slova: chronická hepatitida C, eliminace hepatitidy C, terénní testování.

Acute searching and early diagnosis of HCV infected persons

Hepatitis C virus (HCV) infection is still a major cause of chronic liver diseases, with approximately 71 million chronically infected persons worldwide. People who inject drugs currently or in the past (PWID), mostly intravenously, are the main risk group among HCV chronically infected persons. The efficacy of therapy with direct-acting antivirals (DAA) is almost 100 %. Currently, the main mission is to diagnose HCV infection in the most possible number of infected persons; it is in collision with poor adherence of PWID in particular. Changing the spectrum of chronic hepatitis C patients forces medical professionals to change their approach to diagnosis and treatment of HCV infection. Outreach testing and cooperation with support organizations showed to be an effective way to set a course to eliminate HCV in the PWID population.

Key words: chronic hepatitis C, HCV elimination, outreach screening.

Infekce virem hepatitidy C (HCV) je celosvětově jednou z hlavních příčin chronického onemocnění jater. Dlouhodobý efekt infekce HCV je velmi variabilní, kolísá od minimálních histologických změn až po extenzivní fibrózu a cirhózu s/bez hepatocelulárního karcinomu (HCC). Dle odhadu Evropské asociace pro studium jater (EASL) žije na světě asi 71 milionů osob chronicky infikovaných HCV (1). Přitom většina z nich o této infekci neví. Hlášené případy virových hepatitid v České republice za posledních 10 let jsou uvedeny v tabulce 1.

Podle doporučeného postupu EASL z roku 2020 musí být léčba přímo působícími virostatiky (DAA) bez otálení nabídnuta všem osobám s nedávno získanou i chronickou infekcí HCV. Zvláště urgentní je přitom léčba pacientů se signifikantní fibrózou (F2, F3 nebo F4 podle klasifikace METAVIR), cirhózou (kompenzovanou i dekompenzovanou), klinicky významnými extrahepatálními manifestacemi infekce HCV, rekurencí infekce HCV po jaterní transplantaci, nemocných s rizikem rychlé progresy jaterního procesu v důsledku komorbidit a osob s rizikem

Tab. 1. Počet hlášených případů virových hepatitid v České republice v letech 2011–2020 (dle ISIN)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
VH A	264	284	348	673	724	930	772	211	240	183
VH B	192	154	133	105	89	73	85	54	41	27
VH C	812	794	873	867	956	1104	992	1050	1138	771
VH E	163	258	218	299	412	339	344	272	268	223

VH = virová hepatitida

KORESPONDENČNÍ ADRESA AUTORA: MUDr. Petr Husa, Ph.D., Husa.petr2@fnbrno.cz
Klinika infekčních chorob LF MU a FN Brno
Jihlavská 340/20, 625 00 Brno

Cit. zkr: Vnitř Lék 2021; 67(8): 455–458
Článek přijat redakcí: 22. 10. 2021
Článek přijat po recenzích: 15. 11. 2021